

PATVIRTINTA
Pakruojo rajono savivaldybės administracijos
direktoriaus 2022 m. _____ d.
įsakymu Nr. AV-

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS GAISRŲ PREVENCIJOS 2022–2024 M. PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pakruojo rajono savivaldybės gaisrų prevencijos 2022–2024 m. programa (toliau – Programa) skirta priešgaisrinės saugos prevencijai užtikrinti, visuomenės savisaugos kultūros lygiui gaisrinės saugos srityje ugdyti ir stiprinti, gaisruose žūstančių ir traumotų asmenų skaičiui bei gaisrų padaromiems nuostoliams mažinti.

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymu, Savivaldybės gaisrų prevencijos programos rengimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2021 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 1V-851 „Dėl Savivaldybės gaisrų prevencijos programos rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ ir kitais priešgaisrinę saugą reglamentuojančiais teisės aktais.

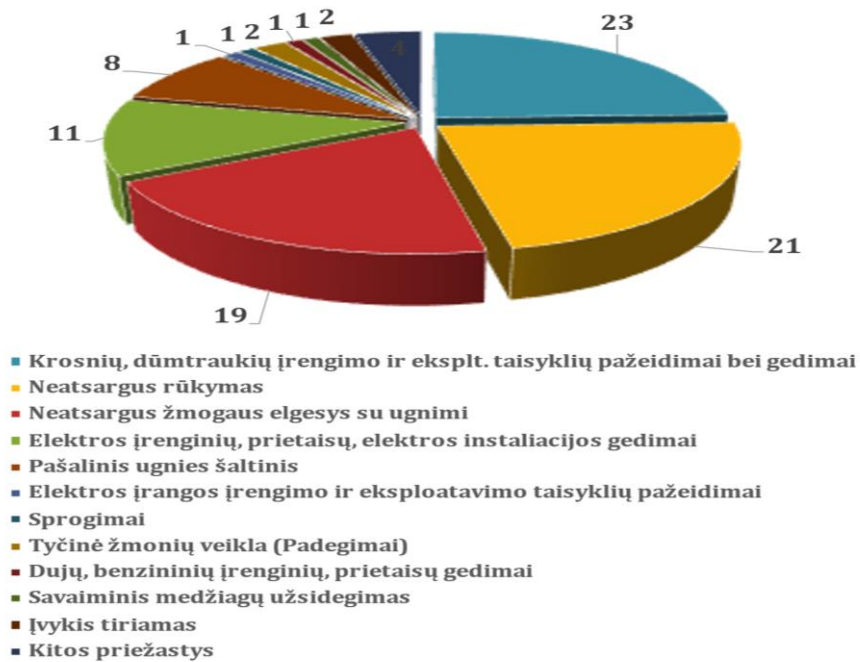
3. Programoje numatyti tikslai, kuriuos įgyvendinus, Pakruojo rajono savivaldybėje sumažės gaisrų skaičius, o kilusiuose gaisruose sumažės ar bus išvengta žmonių žūčių ir sunkių traumų.

4. Programa sudaryta trejiems metams. Pasikeitus gaisrinės saugos būklei, teisiniam reglamentavimui ar finansavimui, gali būti daromi Programos pakeitimai.

II SKYRIUS ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

5. Priešgaisrinė sauga ir saugus elgesys gyventojų būstuose – aštri ir jautri visuomenės problema. 2021 m. Lietuvoje kilo 8333 gaisrai, gaisruose žuvo 94 žmonės ir 173 asmenys patyrė traumų, 2020 m. kilo 8846 gaisrai, jų metu žuvo 95 žmonės, iš jų 2 vaikai, 142 gyventojai patyrė traumų. 2019 m. kilo 11507 gaisrai, kuriuose žuvo 70 žmonių, o 164 asmenys patyrė traumų. Per paskutiniuosius dvejus metus gaisrų skaičius Lietuvoje sumažėjo 5,8 proc. ir tai yra mažiausias gaisrų skaičius per pastaruosius 18 metų.

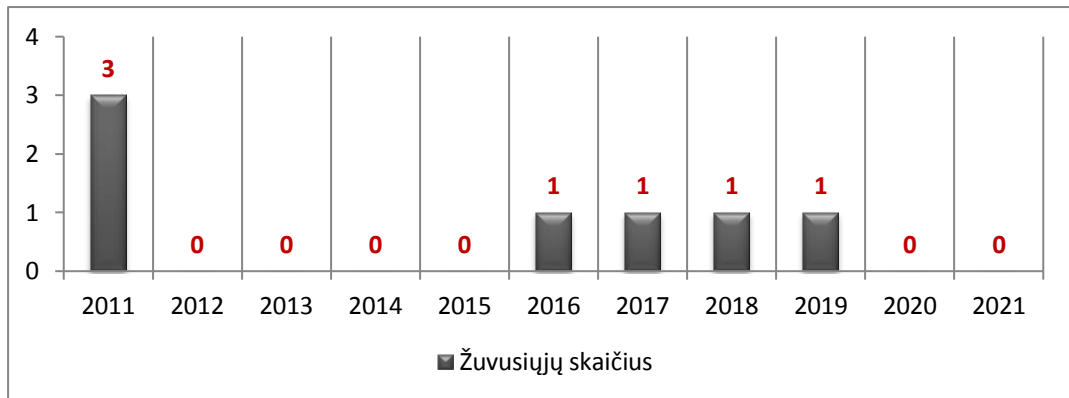
6. Pagal gaisrų kilimo vietą ir aplinkybes išskirtinos trys pagrindinės gaisrų kategorijos: atvirų teritorijų gaisrai, gaisrai gyvenamosios paskirties pastatuose ir gaisrai kituose objektuose (pagalbinio ūkio pastatuose). Nepaisant to, kad atvirose teritorijoje kyla daugiau nei pusė visų gaisrų, tačiau gaisrų, kylančių pastatuose, padariniai ir pasekmės yra skaudžiausi. Analizuojant žmonių žuvimo gaisruose priežastis nustatyta, kad dažniausiai žmonės žūsta dėl krosnių, dūmtraukių įrengimo ir eksploatavimo taisyklių pažeidimų bei gedimų, neatsargaus rūkymo, neatsargaus žmogaus elgesio su ugnimi bei elektros įrenginių, prietaisų, elektros instaliacijos gedimų (žr. 1 pav.).

1 pav. Žmonių žuvimo gaisruose priežastys

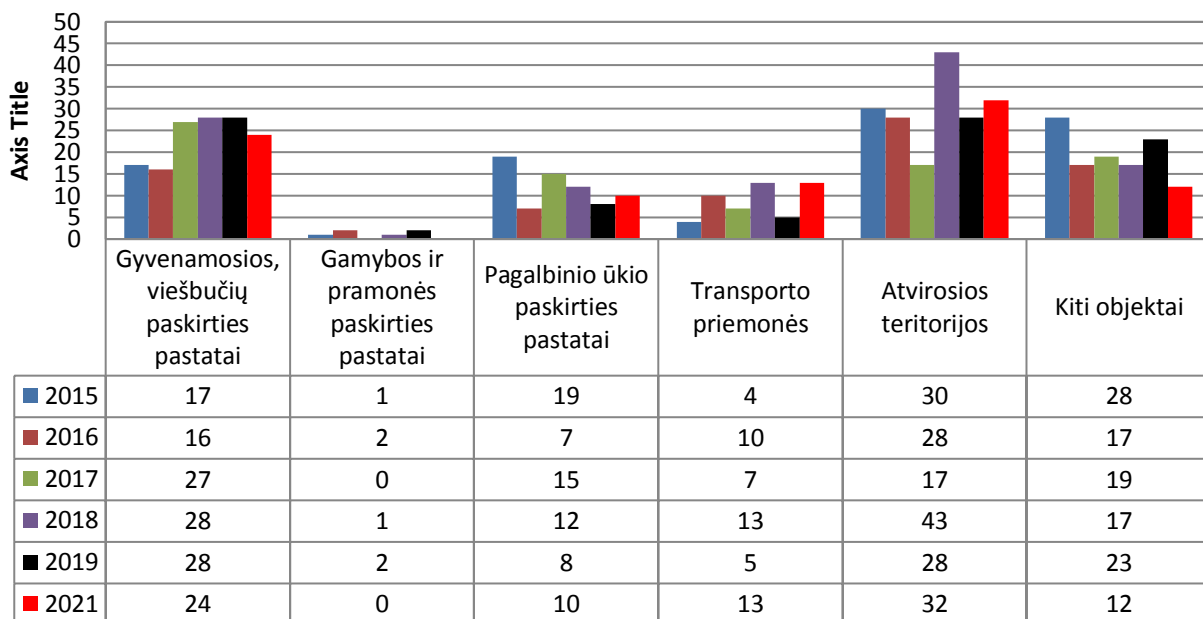
7. Pakruojo rajono savivaldybėje 2021 m. kilo 91 gaisras, tuo tarpu 2020 m. – 87, t. y. 2021 m. gaisrų padidėjo 4,06 proc.

8. 2020–2021 m. gaisruose žuvusiųjų nebuvo, o nuo 2016 m. iki 2020 m. gaisruose žuvo 4 žmonės. 2020 m. – 2 žmonės buvo traumuoti, o 2021 m. traumotų žmonių nebuvo. Nuo 2016 m. iki 2020 m. gaisruose traumuoti 7 žmonės.

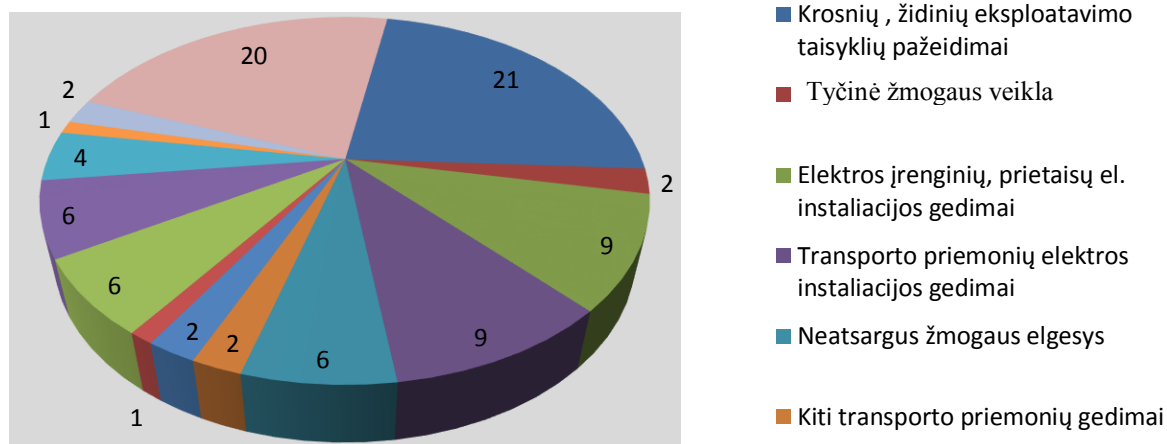
2 pav. Gaisruose žuvusių žmonių skaičius 2011–2021 m. Pakruojis rajone

9. 2021 metais daugiausiai gaisrų kilo gyvenamuosiuose pastatuose – 24 (individualiuose 21, daugiabučiuose namuose 3), tai sudaro 26,37 % visų gaisrų. 2021 m. palyginus su 2020 metais, gaisrų skaičius padidėjo 11,76 % (2020 m. užregistruota 20 gaisrų).

3 pav. Gaisrų skaičius pagal kilimo vietą Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje 2015–2021 m.

10. Pagrindinė gaisrų priežastis, dėl kurios Pakruojo rajono savivaldybėje 2020–2021 m. kilo daugiausiai gaisrų, yra ta pati, kaip ir visoje Lietuvoje – krosnių, židinių bei dūmtraukių įrengimo ir eksploatavimo taisyklių pažeidimai. 2021 m. dėl šios priežasties Pakruojo rajone kilo 21 gaisras arba 23,08 proc. visų gaisrų. Kitos priežastys, dėl kurių Pakruojo rajone kilo nemažai gaisrų, yra pašalinis ugnies šaltinis, neatsargus elgesys su ugnimi bei avarinis darbo režimas elektros instaliacijoje.

4 pav. Gaisrų kilimo priežastys Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje 2021 m.

11. Remiantis gaisrų statistika, galima įvardinti priežastis, dėl kurių gyvenamajame sektoriuje kyla gaisrai:

11.1. socialinės asmenų grupės – gaisrus sukelia senyvo amžiaus žmonės, socialiai remtini, asocialūs asmenys;

11.2. ekonominiai veiksniai – dėl sunkios materialinės padėties gyventojai nesirūpina priešgaisrine sauga gyvenamuosiuose būstuose (reikia pakeisti pasenusią elektros instaliaciją, susiremontuoti krosnis ir dūmtraukius, įsirengti žaibolaidžius, autonominius dūmų signalizatorius);

11.3. žalingi žmonių įpročiai – rūkymas, alkoholio ar kitų svaigiuųjų medžiagų vartojimas;

11.4. neteisingas visuomenės požiūris – manoma, kad priešgaisrinis saugumas turi rūpintis Valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba ar kita valstybės, savivaldybės institucija, o ne kiekvienas asmeniškai. Žmonės neturi tvirtos nuostatos gyventi saugiai ir rūpintis saugia aplinka;

11.5. nesilaikoma priešgaisrinės saugos reikalavimų – ignoruojami, nešalinami priešgaisrinės saugos reikalavimų pažeidimai;

11.6. gamtinės oro sąlygos – stichiniai gamtiniai veiksniai, ilgas šaltasis periodas;

11.7. apleisti objektai ir teritorijos – dažnai dega neprižiūrėti ir apleisti pastatai, netvarkomos atviros teritorijos.

III SKYRIUS PRIORITETAI, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

12. Šios Programos tikslas – gerinant gaisrinės saugos būklę savivaldybėje, mažinti riziką kilti gaisrams rajone ir riziką gyventojams žūti gaisruose.

13. Programos tikslų bus siekiama vadovaujantis šiais prioritetais:

13.1. saugus žmonių elgesys (toliau – 1 prioritetas);

13.2. saugi aplinka, saugūs gyventojų būstai (toliau – 2 prioritetas);

13.3. greita ir kokybiška pagalba kilus gaisrui (toliau – 3 prioritetas).

14. Įgyvendinant 1 prioritetą, bus siekiama užtikrinti gyventojų švietimą priešgaisrinės saugos srityje formuojant visuomenės tinkamą požiūrį į saugią gyvenimą ir saugos kultūrą, organizuojant prevencines priemones moksleiviams, siekiant tinkamai suformuoti vaikams įgūdžius saugiai elgtis ir veikti ekstremaliose situacijose.

15. Įgyvendinant 2 prioritetą, bus siekiama gerinti individualių ir daugiabučių gyvenamųjų namų ir pastatų, kuriuose gyvena įvairių socialinių grupių asmenys, priešgaisrinę būklę atliekant pastatų priešgaisrinės būklės vertinimą, diegiant priemones kuo anksčiau aptikti gaisrą, mažinant užsidegimo riziką ir švelninat gaisro pasekmes.

16. Įgyvendinant 3 prioritetą, bus siekiama operatyviai ir kokybiškai padėti gyventojams gaisro ir kitų ekstremaliųjų įvykių metu užtikrinant priešgaisrinės ir kitų specialiųjų tarnybų technikos privažiavimą prie pastatų, vandens tiekimą gaisrams gesinti ir laisvą priėjimą prie vandens šaltinių (gaisrinių hidrantų, rezervuarų, dirbtinių ir gamtinių vandens telkinių ir pan.).

IV SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

17. Programą įgyvendina Pakruojo rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) struktūriniai padaliniai, Pakruojo rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (toliau – Pakruojo SPT), Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Šiaulių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Pakruojo priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba (toliau – Pakruojo PGT), Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pakruojo rajono policijos komisariatas (toliau – Policija). Programos įgyvendinime gali dalyvauti ir kiti valstybės, savivaldybės ir nevyriausybinių sektoriaus subjektai.

18. Programai įgyvendinti parengtas Pakruojo rajono savivaldybės gaisrų prevencijos 2022–2024 m. programos įgyvendinimo priemonių planas (toliau – Planas) (priedas). Šio Plano priemonių įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja Administracija ir Pakruojo PGT.

19. Programa finansuojama iš valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų.

20. Programa vertinama periodiškai po kiekvienų jos įgyvendinimo metų ir galutinai – ją pabaigus.

Pakruojo rajono savivaldybės gaisrų prevencijos
2022–2024 m. programos
priedas

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS GAISRŲ PREVENCIJOS 2022–2024 M. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO
PRIEMONIŲ PLANAS**

Eil. Nr.	Tikslai, uždaviniai ir priemonės	Įgyvendinanti institucija	Lėšų poreikis, Eur	Vykdymo terminas			Siekiami rezultatai	Pastabos
				2022	2023	2024		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Tikslas – užtikrinti gyventojų švietimą priešgaisrinės saugos srityje							
1.1.	Uždavinys – šviesti visuomenę, ugdyti žmonių saugos kultūrą							
1.1.1.	Priemonė – rengti bendras prevencines akcijas, skatinančias laikytis gaisrinės saugos reikalavimų, informuoti visuomenę apie priešgaisrinės saugos užtikrinimo svarbą	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) vyriausiasis specialistas (civilinei saugai ir mobilizacijai), Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Šiaulių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Pakruojo priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba (toliau – Pakruojo PGT), Pakruojo rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (toliau – Pakruojo SPT)	-	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Įvykdytos ne mažiau 2 akcijos per metus, aplankyti ne mažiau kaip 2 daugiabučiai ir 1 individualus namas (pagal Planuojamų vykdyti gaisrų prevencijos akcijų programą patvirtinta PAGD prie VRM direktoriaus 2021-12-29 įsakymu Nr. 1-818)	

1.1.2.	Priemonė – mokomosios medžiagos leidyba gaisrinės saugos tema (lankstinukai, plakatai)	Administracijos vyriausiasis specialistas (civilinei saugai ir mobilizacijai), Pakruojo PGT, Pakruojo SPT	300,00 (per metus)	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Mokomoji medžiaga išdalijama ugdymo įstaigose ir masinių renginių metu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1.3.	Priemonė – mokomosios medžiagos ir rekomendacijų gaisrinės saugos tema sklaida Savivaldybės tinklapyje, feisbuko paskyroje, spaudoje	Administracijos Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyrius, Pakruojo PGT, Pakruojo SPT	200,00 (per metus)	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Ne mažiau 4 straipsniai per metus	
1.1.4.	Priemonė – dalyvauti NVO ir bendruomenių susitikimuose ir vykdyti informacijos gaisrinės saugos tema sklaidą	Administracijos vyriausiasis specialistas (civilinei saugai ir mobilizacijai), Pakruojo PGT, Pakruojo SPT	-	II-IV ketvirčiai	Pagal poreikį	Pagal poreikį	Ne mažiau kaip po 1 susitikimą per metus. Išdalinta informacinė medžiaga	
1.2.	Uždavinys – švietimo įstaigose ugdyti vaikų saugos kultūros, gebėjimo saugiai elgtis ekstremaliomis sąlygomis įgūdžius							
1.2.1.	Priemonė – rengti priešgaisrinės saugos akciją „Būk saugus, mokinylė“, siekiant ugdyti sąmoningą vaikų atsargumą	Administracijos Švietimo skyrius, bendrojo lavinimo įstaigos, Pakruojo PGT, Pakruojo SPT	-	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Susitikta su ne mažiau 30 proc. bendrojo lavinimo įstaigų	Akcija vykdoma bendrojo lavinimo įstaigose
1.2.2.	Priemonė – rengti mokomąsias evakuacijos pratybas	Administracijos Švietimo skyrius, bendrojo ugdymo įstaigos, Pakruojo PGT, Pakruojo SPT	-	II-IV ketvirčiai	II-IV ketvirčiai	II-IV ketvirčiai	Organizuotos ne mažiau kaip 2 pratybos per metus	Priemonė bus vykdoma bendrojo lavinimo ir ugdymo įstaigose
2.	Tikslas – gerinti individualių ir daugiabučių gyvenamųjų namų priešgaisrinę būklę							
2.1.	Uždavinys – atlikti pastatų priešgaisrinės būklės vertinimą							

2.1.1.	Priemonė – pagal seniūnijas sudaryti vienišų senyvo amžiaus, neįgalių asmenų ir auginančių nepilnamečius vaikus, turinčių specialių poreikių, socialinę riziką patiriančių šeimų būstų sąrašą ir jį pateikti Pakruojo PGT	Administracijos Socialinės rūpybos skyrius, seniūnijų seniūnai	-	I ketvirtis	I ketvirtis	I ketvirtis	Sudarytas sąrašas ir atnaujinti duomenys	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.1.2.	Priemonė – aplankyti 2.1.1 punkte nurodytų asmenų būstus, įvertinti jų priešgaisrinę būklę	Pakruojo PGT	-	III-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Per metus aplankyta nemažiau 100 proc. sąraše esančių būstų	
2.1.3.	Priemonė – sudaryti Savivaldybei priklausančių socialinių būstų sąrašą ir jį pateikti Pakruojo PGT	Administracijos Turto ir ūkio skyrius	-	I ketvirtis	I ketvirtis	I ketvirtis	Sudarytas sąrašas ir atnaujinti duomenys	
2.1.4.	Priemonė – įvertinti Savivaldybei priklausančių socialinių būstų priešgaisrinę būklę	Pakruojo PGT, Administracijos Turto ir ūkio skyrius	-	II-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Per metus aplankyta nemažiau 33 proc. sąraše esančių būstų	
2.1.5.	Priemonė – nustačius aplankytų būstų blogą priešgaisrinę būklę, teikti informaciją Pakruojo PGT	Administracijos seniūnijų seniūnai, Pakruojo SPT, Policija	-	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Informuota Pakruojo PGT	
2.2.	Uždavinys – siekti, kad gaisras būtų aptiktas kuo anksčiau							
2.2.1.	Priemonė – įrengti autonominius dūmų signalizatorius socialinę riziką patiriančių šeimų ir asmenų būstuose pagal 2.1.1	Administracijos Socialinės rūpybos bei Turto ir ūkio skyriai, Pakruojo PGT, Pakruojo SPT	1000,00 (per metus)	II-IV ketvirčiai	II-IV ketvirčiai	II-IV ketvirčiai	Per metus įrengta 100 vnt. autonominių dūmų signalizatorių	

	ir 2.1.3 punktuose nurodytus sąrašus							
2.3.	Uždavinys – mažinti užsidegimo riziką, švelninti gaisro pasekmes							
2.3.1.	Priemonė – užtikrinti Savivaldybei priklausančiuose socialiniuose būstuose kaminų valymą pagal Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimus	Administracijos Turto ir ūkio skyrius	10 000,00 (per metus)	II-III ketvirčiai	II-III ketvirčiai	II-III ketvirčiai	Kaminai valomi pagal Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.3.2.	Priemonė – vadovaujantis 2.1.1 papunktyje identifikuotų būstų, kuriuose šildoma krosnimis ir yra nustatyti rizikos faktoriai, sąrašu, vykdyti prevencinę kaminų valymo priežiūrą.	Pakruojo PGT	-	II-III ketvirčiai	II-III ketvirčiai	II-III ketvirčiai	Kasmet pagal sudarytą būstų sąrašą prevenciškai atlikta kaminų apžiūra	
2.3.3.	Priemonė – vadovaujantis 2.1.1 papunktyje identifikuotų būstų, kuriuose yra nustatyti rizikos faktoriai, sąrašu, vykdyti prevencinę elektros instaliacijų priežiūrą.	Pakruojo PGT	-	III-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Atliktas elektros instaliacijos būklės vertinimas visuose (100 proc.) sąraše esančiuose būstuose	Įvertinti padėtį ir priimti individualius sprendimus
2.3.4.	Priemonė – esant poreikiui organizuoti elektros instaliacijos sutvarkymą pagal 2.1.3 papunktyje pateiktą sąrašą	Administracijos Turto ir ūkio skyrius, Pakruojo PGT	10 000,00 (per metus)	II-IV ketvirčiai	II-IV ketvirčiai	II-IV ketvirčiai	Sutvarkyta elektros instaliacija	Skirti piniginę paramą, organizuoti remonto darbus
2.4.	Uždavinys – užtikrinti, kad gaisro atveju žmonės galėtų saugiai išeiti iš pastato							

2.4.1.	Priemonė – patikrinti ir užtikrinti Savivaldybei priklausančių socialinių būstų bendro naudojimo patalpų, evakuacijos kelių ir išėjimų atitikimą gaisrinės saugos reikalavimams	Administracijos Turto ir ūkio skyrius, Pakruojo PGT	-	II-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Aplankyta 100 proc. sąraše esančių būstų per metus. Trūkumai pašalinti pagal patikrinimų metu nurodytus terminus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.4.3.	Priemonė – patikrinti daugiabučių gyvenamųjų namų bendro naudojimo patalpų, evakuacijos kelių ir išėjimų atitikimą gaisrinės saugos reikalavimams	Pakruojo PGT, Administracijos Turto ir ūkio skyrius	-	II-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Kasmet patikrinta 30 proc. daugiabučių gyvenamųjų namų	
3.	Tikslas – užtikrinti operatyvią ir kokybišką pagalbą gaisro ir kitų ekstremaliųjų įvykių metu							
3.1.	Uždavinys – užtikrinti priešgaisrinės ir kitų specialiųjų tarnybų technikos privažiavimą prie pastatų							
3.1.1.	Priemonė – sudaryti priešgaisrinės ir kitų specialiųjų tarnybų technikos privažiavimo prie daugiabučių namų probleminių vietų Pakruojo mieste sąrašą ir pateikti Administracijai, Policijai	Pakruojo PGT, Policija	-	IV ketvirtis	II ketvirtis (sąrašo atnaujini mas)	II ketvirtis (sąrašo atnaujini mas)	Sudarytas ir pateiktas sąrašas	
3.1.2.	Priemonė – aikštelėse ir keliuose įrengti specialius ženklus, kad gaisrų gesinimo ir gelbėjimo technikai būtų laisvas privažiavimas	Administracijos vyriausiasis specialistas (civilinei saugai ir mobilizacijai), Pakruojo PGT	350,00 (per metus)	-	II-IV ketvirčiai	II-IV ketvirčiai	Per metus įrengta 3 vnt. specialiųjų ženklų	

3.2.	Uždavinys – užtikrinti vandens tiekimą gaisrams gesinti ir laisvą priėjimą prie vandens šaltinių (gaisrinių hidrantų, rezervuarų, dirbtinių ir gamtinių vandens telkinių ir pan.)							
3.2.1.	Priemonė – atlikti seniūnijų teritorijose vandens telkinių priešgaisrinės būklės vertinimą, išsiaiškinant gaisrinės technikos privažiavimo bei vandens paėmimo galimybę	Pakruojo PGT, Pakruojo SPT	-	I-II ketvirčiai	II ketvirtis	II ketvirtis	Poreikis pateiktas Administracijos seniūnijų seniūnams	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.2.2.	Priemonė – užtikrinti vandens paėmimą bei teikimą gaisrams gesinti ir laisvą priėjimą prie vandens šaltinių (vandens telkinių, gaisrinių hidrantų, rezervuarų ir pan.)	Administracijos seniūnijos, Pakruojo SPT, Pakruojo PGT	Pagal poreikį	III-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	I-IV ketvirčiai	Kasmet sutvarkyta po 2 privažiavimus prie vandens telkinių	
3.2.3.	Priemonė – gatvėse ir transporto priemonių stovėjimo aikštelėse įrengti specialius ženklus, draudžiančius užstatyti privažiavimą prie gaisrinių hidrantų	Administracijos vyriausiasis specialistas (civilinei saugai ir mobilizacijai), Pakruojo PGT	115,00 (per metus)	II-IV ketvirčiai	II-IV ketvirčiai	II-IV ketvirčiai	Per metus įrengtas 1 vnt. specialusis ženklas	